

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail:

Broj :

hrv

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA STANDARDE, MJERITELJSTVO
I INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BiH
ZA 2006. GODINU**

Sarajevo, travanj 2007. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIONI IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod – Transformacija Instituta	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodne revizije	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sustav internih kontrola	5
3.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	7
3.3.	Nabavke	7
3.4.	Popis sredstava i izvora sredstava	8
3.5.	Diobena bilanca	8
4.	KORESPODENCIJA	9
5.	REZIME	9
Prilog 1.	PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA STANDARDE, MJERITELJSTVO I INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BIH	11
Prilog 2.	PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA STANDARDE BIH	12
Prilog 3.	PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA MJERITELJSTVO BIH	13
Prilog 4.	PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BIH	14

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća na dan 31. decembra 2006. godine **Instituta za standarde mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut).
- 1.2. Rukovodstvo Instituta odgovorno je za finansijska izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnih internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska zasnovanost revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj: 12/06). Reviziju smo izvršili sukladno sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj 12/06). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija cijeni i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, sustavom uzorka, ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih principa prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, revidirana finansijska izvješća Instituta za 2006. godinu, u svim značajnijim aspektima, realno i objektivno prikazuju stanje Instituta na dan 31. decembar 2006. godine, osim za efekte koje na finansijska izvješća imaju niže navedene stavke:

- **Nedovoljno pouzdan sustav internih kontrola u dijelu internog nadzora nad poslovnim procesima planiranja i izvršenja proračuna, Institutom je rukovodio v.d. direktor sa ograničenim ovlaštenjima (točka 3.1.);**
- **Procedure nabavki nisu provedene u cijelosti sukladno sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (točka 3.3);**
- **Popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu nije u cijelosti izvršen sukladno sa propisima koji definiraju ovu oblast (točka 3.4)**
- **Preporuke revizije po osnovu naših ranijih izvješća nisu u cijelosti realizirane, što predstavlja slabost sustava internih kontrola (točka 2.)**

II. REVIZIONO IZVJEŠĆE

1. Uvod - Transformacija Instituta

Zakonom o osnivanju Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine¹ definirana je transformacija/podjela Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) u tri nova instituta i to: Institut za standarde, Institut za mjeriteljstvo i Institut za intelektualno vlasništvo. Transformacija/podjela Instituta izvršena je na dan 31.12.2006. godine. Nakon izvršene diobe i provedenih ostalih aktivnosti vezano za transformaciju Instituta, novoformirani Instituti su počeli sa radom početkom 2007. godine (01.01.2007.godine). Značajno kašnjenje u implementiranju zakona², tj. transformaciji postojećeg Instituta, imalo je za posljedicu da je Institut u toku 2006 godine radio u otežanim uvjetima, bez ovlaštenog menadžmenta (novi v.d. direktor imenovan je svibanja 2005.godine na period od tri mjeseca) što je dovelo do problema u dijelu stvaranja, odobravanja i kontrole troškova te pravne valjanosti donesenih odluka i drugih akata.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnih izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za 2005 godinu, o čemu je sastavljen izvješće, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i institutu je sugerirano da poduzme potrebne aktivnosti na njihovom otklanjanju kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Institut je u propisanom roku od 60 dana, sukladno sa odredbama Članka 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavio Odgovor o poduzetim aktivnostima radi otklanjanja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u navedenim dokumentima, kao i uvidom u realizirane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u revizijskom izvješću za 2005. godinu, utvrdili smo da je Institut poduzeo određene aktivnosti na otklanjanju slabosti nedostataka, da su određene aktivnosti u vezi sa primjene preporuka u toku te da određene preporuke nisu još uvijek realizirane. Navodimo pregled preporuka revizije i status njihovog rješavanja:

Realizirane preporuke:

- Na osnovu sačinjene diobene bilance izvršena je transformacija Instituta.

Aktivnosti koje su u toku:

- U toku su aktivnosti na osiguranju materijalnih i ljudskih resursa za rad novih Instituta.

Nerealizirane preporuke:

- Nedostatak pisanih pravila i procedura za reguliranje svih značajnih kategorija troškova (npr. troškovi za autorske honorare),
- Nedostatak pisanih procedura vezano za prikupljanje, kontrolu i evidentiranje prihoda po vrsti prihoda, posebice za prihode po osnovu usluga mjeriteljstva.

¹ Zakon o osnivanju Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo BiH ('Službeni glasnik BiH', broj: 19/01).

² Vijeće ministara je tek u prvom kvartalu 2006. godine imenovalo komisiju za podjelu Instituta i usvojilo pravilnike o unutrašnjoj organizaciji Instituta za mjeriteljstvo i Instituta za intelektualno vlasništvo, dok Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta za standarde nije bio usvojen do kraja mandata naše revizije iz razloga što nije imenovan ni direktor ovog Instituta koji formalno pravno treba da predloži navedeni Pravilnik.

3. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE³

3.1. Sustav internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja u Institutu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnja financijska izvješća te da li je financijsko upravljanje sukladno sa postojećim propisima.

Institut nije do sada poduzeo potrebne aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama na bazi modela od pet komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija, moritoringa sukladno sa Praktičnim vodičem za efikasnu internu kontrolu koji je propisalo Ministarstvo financija i trezora BiH. Uvođenje sustava internih kontrola zasnovanog na ovom modelu najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prijevара, grešaka ili zloupotreba. Obzirom da su transformacijom nastala tri nova Instituta te da se radi o novim institucijama koje tek trebaju kreirati i ustrojiti efikasan sustav internih kontrola, radi boljeg razumijevanja ove problematike, ponovo ćemo predstaviti pojedinačno sve komponente navedenog modela.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je osnova cjelokupnog sustava interne kontrole. Ono osigurava disciplinu i organizaciju kao i klimu koja utiče na opću kvalitetu interne kontrole. Kontrolno okruženje podrazumijeva i obvezu rukovodstva u vezi sa preuzimanjem aktivnog interesa u planiranju, nadziranju i izvješćivanju o postignutim rezultatima i razvijanju prakse upravljanja ljudskim resursima (provjera znanja, obuka osoblja, itd.).

Kašnjenje u gašenju Instituta je imalo za posljedicu da sustav internih kontrola rukovodstva još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou i ne pruža razumnu osnovu da će spriječiti i blagovremeno otkloniti moguće nepravilnosti i nedostatke. Slabosti sustava internih kontrola su uglavnom iste kao i prošle godine od kojih ističemo sljedeće: rad Instituta u otežanim uvjetima; status rukovodstva nije bio jasno i precizno definiran; nije donesena procedura stvaranja i evidentiranja obveza za 2006. godinu sukladno sa Zakonom o izvršenju proračuna za 2006. godinu; problemi u dijelu stvaranja i kontrole troškova jer ne postoje jasna i precizna pravila i procedure praćenja, evidentiranja i kontrole za pojedine vrste troškova (npr. za autorske honorare, usluge obrazovanja i sl.); slabosti kod projektiranja proračuna; slabosti u informacijskom sustavu.

Preporučamo da rukovodstvo Instituta uloži dodatne napore u cilju prenošenja pozitivnog stava prema sustavu internih kontrola na cijelu organizaciju i da poduzme aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama zasnovanih na modelu od pet komponenti.

- **Procjena rizika**

Procjena rizika s kojom se susreće Institut u ostvarivanju svojih ciljeva pruža osnovu za izradu pravih odgovora na utvrđene rizike.

Institut nije uspostavio jasne i nepromijenjene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nisu utvrđeni rizici u odnosu na pojedine poslovne procese. Prema tome Institut nije u mogućnosti vršiti vrednovanje rizika sa stanovišta značajnosti procjene pojave rizika, procjenjivanja tolerancije na pojedine rizike i određivanje strategije za postupanje sa rizicima. Ovaj dio procjene rizika je značajan za poduzimanje protumjera za sprečavanje rizika tj. uspostave kontrolnih aktivnosti.

³ Obzirom da je Institut za standarde mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo prestao da radi/postoji na dan 31.12.2006. godine, preporuke navedene u izvješću mogu biti iskorištene i u poslovanju triju novih Instituta čije je osnivanje predviđeno Zakonom.

Institut treba da procijeni rizike poslovanja prema pojedinim poslovnim procesima koji se odnose na finansijski aspekt poslovanja. Na primjer, procjena rizika se može utvrditi za određene aktivnosti finansijskog poslovanja kao što su: izrada proračuna i praćenje izvršenja proračuna, unos podataka u glavnu knjigu trezora, nabavke, korištenje službenih vozila, finansijsko izvješćivanje, posebni programi, popis imovine, i sl. Također poslovni procesi i procjena rizika mogu se utvrditi i za aktivnosti vezano za opće nadležnosti novih Instituta.

- **Kontrolne aktivnost**

Kada su već određeni rizici poslovanja u odnosu na ciljeve, glavna strategija za ublažavanje rizika provodi se kroz kontrolne aktivnosti. Pod kontrolnim aktivnostima podrazumijevaju se: rukovođenje sa jasnim ciljevima i zadacima, odgovarajuća podjela dužnosti, davanje odobrenja i ovlaštenja, kontrola transakcija, kontrola pristupa resursima i evidenciji, usklađivanje, nadzor itd. Kontrolne aktivnosti propisane su u obliku procedura, pravila, naputaka itd.

Institut je i pored otežavajućih okolnosti u kojima je funkcionirao i rada na bazi privremenog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji stvorio minimum preduvjeta za funkcioniranje postojećeg sustava npr. donio je neke pojedinačne odluke, kao što su Odluka o pravu korištenja reprezentacije, Odluka o blagajničkom maksimumu, odluke za rad pojedinih povjerenstava. Međutim, kontrolne aktivnosti treba stalno unapređivati i po našem mišljenju pojedina pravila kojima se reguliraju ograničenja potrošnje (npr. reprezentacija, telefoni, službena vozila) ne bi trebala biti donesena od strane samog Instituta, već na nekom višem nivou (npr. Vijeće ministara BiH), imajući u vidu da nije uobičajeno da odobrenja za trošenje javnog novca donose oni koji ta sredstva i koriste.

Institut treba da preispita postojeća pravila i donese nova u kojima treba obuhvatiti sve elemente kontrolne aktivnosti. Pravila trebaju biti napravljena prema pojedinim poslovnim procesima u kojima su prethodno procijenjeni rizici poslovanja.

- **Informacije i komunikacije**

Uočili smo da Institut nije uspostavio formalni sustav informacija i komunikacija koji uključuje računarsku tehnologiju i povremeno okupljanje osoblja radi informiranja. Umjesto toga postoje pojedini oblici neformalnog informiranja i komuniciranja koji ne garantiraju da će svi biti blagovremeno informirani. Ovdje naročito podrazumijevamo upoznavanje zaposlenih sa pravilima kako bi oni jasno prepoznavali svoje uloge i odgovornosti.

Institut bi trebalo da uvede redovan način informiranja i komunikacije sa zaposlenima, npr. kreiranjem ažurnog Intraneta, redovnim sastancima sa zaposlenima uvođenjem oglasne ploče i drugim oblicima komuniciranja.

- **Monitoring**

Monitoring podrazumijeva praćenje prethodnih komponenti sustava internih kontrola radi kontrole, prilagođavanja danim uvjetima i stalnog unapređenja sustava. Nismo uočili da je izvršen nadzor postojećeg sustava internih kontrola koji je trenutno sadržan u pojedinim pravilima.

Potrebno je izvršiti odgovarajuće analize i izmjene sustava internih kontrola i prilagođavanje sustava internih kontrola prema 'Vodiču za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine' koje je izradilo Ministarstvo financija i trezora BiH.

3.2. Planiranje i izvršenje proračuna⁴

Prijedlog proračuna Instituta za 2006. godinu sačinjen je objedinjavanjem pojedinačnih proračuna koju su sačinili pojedini sektori Instituta (Prilozi 2, 3 i 4). Predloženi proračun je sačinjen u iznosu od 3.752.685KM, odobren u iznosu od 3.299.509KM, a izvršen u iznosu od 2.665.032KM. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da je proračun planiran na bazi planirane organizacione strukture novih Instituta, na bazi 131 zaposlena, ali je stvarni broj zaposlenih sa 31.12.2006. godine bio je 57 tako da su troškovi uvećani za planirano povećanje broja zaposlenih (za 74 zaposlenih). Također, plan nabavki ponovo nije urađen detaljno, na osnovu prethodne analize stanja postojeće opreme i realnih potreba za novim nabavkama i nije iskazan vrijednosno. Struktura sredstava po vrsti rashoda prikazana je u tablici 'Pregled planiranog i izvršenog proračuna za 2006. godinu', u prilogu 1.

Procesu planiranja proračuna treba pristupiti ozbiljnije te posvetiti više pažnje ulaznim parametrima kao što su plan aktivnosti i stvarne potrebe za materijalnim i ljudskim resursima, obzirom da je proračun važna osnova za ostvarenje funkcija i aktivnosti koje su definirane zakonom. Revizija smatra da obvezno treba ustrojiti vezu između odobrenog proračuna i plana i programa aktivnosti koje se trebaju realizirati u planiranoj godini.

3.3. Nabavke

Utvrđeno je da sustav internih kontrola kod procesa nabavki još uvijek nije uspostavljen na način da je osiguran nadzor i kontrola u svim fazama procesa nabavke, od samog planiranja nabavki do praćenja izvršenja zaključenih ugovora, odnosno tako da bude osigurano potpuno poštivanje odredbi zakona i pod zakonskih akata koji definiraju ovu oblast. U namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, skrećemo Vam pozornost na sljedeće nedostatke u procesima nabavke koje smo zabilježili tijekom obavljanja prethodne i završne revizije:

- Na početku procesa nabavki nije sačinjen detaljan plan nabavki roba i usluga i nije utvrđena procijenjena vrijednost nabavke kao podloga za određivanje postupka/razreda nabavki sukladno sa Zakonom;
- Institut evidencije nabavki putem direktnog sporazuma ne vodi na adekvatan način jer se ne evidentiraju sve nabavke koje su izvršene direktno, bez provođenja procedure;
- Procedure izbora dobavljača za nabavku opreme, materijala i usluga za 2006. godinu provedene su za nove institute pojedinačno, što po mišljenju revizije nije ekonomično, efikasno i otežava primjenu Zakona o javnim nabavkama, npr. kod nabavke uredskog materijala ustanovljeno je sljedeće: Institut za intelektualno vlasništvo je pokrenuo proceduru 02.03.2006. godine i ista je trajala do konca godine (u 11/2006 godine zaključeni su ugovori), Institut za standarde započeo je proceduru 08.05.2006. putem otvorenog postupka i istu poništio 01.08.2006. i navedena procedura nije više obnavljana, a Institut za mjeriteljstvo nije ni pokretao proceduru;
- U pojedinim slučajevima procedura javnih nabavki nije provedena ni za jedan Institut, kao npr. angažiranje po osnovu ugovora o djelu, nabavke goriva, usluga reprezentacije i sl.;
- Dalje, kod nabavke računarske opreme za Institut za standarde dokumentacija za natječaj nije sačinjena sukladno sa odredbama Zakona i pod zakonskih akata jer ne sadrži sve elemente koji su propisani tim odredbama; kriteriji za ocjenu ponude nisu bili dovoljno jasni i precizni (npr. što se podrazumijeva pod tehničkom i profesionalnom sposobnošću - kojim dokumentima se to dokazuje, da li određene potvrde trebaju biti originalne ili ne i sl.);

Ponovo naglašavamo obvezu dosljednog poštivanja svih odredbi Zakona o javnim nabavkama u cilju zakonitog i transparentnog trošenja javnih sredstava te primjene

⁴ Reviziji je predočen proračun za 2006. godinu koji, u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora, nije sačinjen za postojeći Institut, nego je sačinjen i odobren za tri nove institucije.

jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih dobavljača. Dosljedna primjena navedenog Zakona je bitna kako bi sam proces nabavki bio efikasan i kako bi se izbjegle eventualne žalbe učesnika u procesu koje mogu rezultirati kao potencijalne obveze.

Sugeriramo da se više pažnje posveti organizaciji i planiranju nabavki sa stanovišta pravovremenog započinjanja procedura te sveukupnom trajanju procesa izbora najpovoljnije ponude. Pored zakonitosti i transparentnost neophodno je voditi računa i o efikasnosti kao i konačnom rezultatu procesa nabavki.

3.4. Popis sredstava i izvora sredstava

Stalna sredstva-građevine: U poslovnim knjigama Instituta, iskazuje se poslovna zgrada, površine cca 280 m² u vrijednosti od 6.317,00 KM što je značajno ispod njene fer vrijednosti. Vrijednost poslovne zgrade je knjigovodstvena i nije vršeno utvrđivanje fer vrijednosti kako to zahtijeva MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. U postupku revizije nije nam prezentirana dokumentacija o vlasništvu nad nekretninama koje Institut iskazuje u svojim poslovnim knjigama. Poslovni prostori u Tuzli i Banja Luci koje Institut koristi za svoje potrebe, a koji su bili imovina bivšeg Zavoda za kontrolu mjera i plemenitih metala, ne iskazuju se u poslovnim knjigama niti su u popisnim listama popisani kao tuđa imovina.

Preporučamo Institutu da pokrene inicijativu za rješavanje statusa građevinskih objekata, kako onih koji se iskazuju u poslovnim knjigama tako i onih koji se koriste bez naknade, a nisu uvedeni u poslovne knjige. Također, sukladno sa zahtjevima MRS 16-Nekretnine, postrojenja i oprema, pristupiti utvrđivanju, a onda i iskazivanju fer vrijednosti stalnih sredstava. Tuđa sredstva koja su na korištenju u instituciji bi po pravilu trebalo uvesti u knjigovodstvenu evidenciju na kontima vanbilančne evidencije koja su predviđena za iskazivanje tuđe imovine.

Obveze: Popisno povjerenstvo je djelomično popisalo neizmirene obveze Instituta na dan 31.12.2006. godine. Ukupne kratkoročne obveze prema podacima iz glavne knjige iznose 543.370,89 KM i u odnosu na inventurno stanje veće su za 12.635,00 KM. Navedena razlika se odnosi na salda Obveze za poreze i doprinose po ugovorima o djelu 5.635,00 KM i na salda ostale nespomenute obveze 7.000,00 KM. Ova konta popisno povjerenstvo nije popisalo.

Redovni godišnji popis podrazumijeva, sukladno sa računovodstvenim pravilima, sveobuhvatan, stvaran i cjelovit popis ukupne imovine i svih obveza. Zadatak komisije za popis obveza je da utvrdi stvarne iznose i osnova iskazivanja neizmirenih obveza te izvrši usaglašavanje knjigovodstvenog stanja obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

3.5. Diobena bilanca

U postupku revizije, prezentiran nam je Izvješće Komisije za preuzimanje i raspoređivanje poslova opreme, archive, novčanih sredstava i preuzimanje državnih službenika i zaposlenika iz Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (dostavljen Vijeću ministara BiH 29.03.2007.godine). Komisiju je imenovalo Vijeće ministara dana 11.06.2006. godine, Odlukom VM broj: 11/06 ('Službeni glasnik BiH, broj: 21/06). Prema prezentiranim podacima, dioba nije obavljena u svemu na način kako to zahtijeva MRS 1 - Prezentiranje finansijskih izvješća, niti je materijal dostavljen Vijeću ministara BiH kompletan. Naime, u materijalu dostavljenom Vijeću ministara BiH, nije prezentirana podjela dole navedenih bilančnih pozicija, a koje su imale saldo na dan 31.12.2006. godine:

Pregled bilančnih pozicija koje su imale saldo na dan 31.12.2006. godine

Konto	Opis	KM duguje	KM potražuje
1113	Potraživanja od pravnih lica	52.672,50	-
1319	Sumnjiva i sporna potraživanja	600,00	-
3111	Obveze prema dobavljačima*	-	532.810,89
3411	Ostale kratkoročne obveze	-	12.560,00
3411	Obveze za plaće*	-	114.254,14
3412	Obveze za naknade plaća	-	15.326,00
3413	Porezi i doprinosi na plaće*	-	55.132,34
3414	Ostale obveze prema djelatnicima	-	14.787,00
3911	Razgraničeni prihodi	-	52.672,50
5111	Izvori državnih sredstava	-	790.391,03

*Prema Obavještenju Ministarstva financija i trezora BiH, broj: 01-08-16-431-1/07 od 15.02.2007. godine, na novoosnovane institucije nije potrebno raspoređivati obveze prema dobavljačima i obveze po osnovu plaća za decembar 2006. godine jer su iste većim dijelom izmirene u januaru 2007. godine.

Radi boljeg razumijevanja podjele imovine i obveza, za Vijeće ministara pripremiti u obliku tablice podjelu svih bilančnih pozicija koje su imale stanje na dan 31.12.2006. godine. Pored navedenog, smatramo da je materijal upućen VM potrebno dopuniti pojedinačnim odlukama uprava novoformiranih Instituta.

4. KORESPONDENCIJA

Institutu je uručen nacrt Izvješća o reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Institut nije dostavio svoje komentare na nalaze sadržane u Izvješću.

5. REZIME

Ured za reviziju izvršio je reviziju Instituta sukladno sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem Institut funkcionira. Utvrđen je određeni broj nepravilnosti i nedostataka u sustavu internih kontrola, koji su imali značajan utjecaj na efikasno i zakonito poslovanje te povećanje rizika od nastanka materijalno značajnih grešaka u poslovanju:

- Sustav internih kontrola nije pouzdan iz razloga što još uvijek nije imenovano rukovodstvo sa jasnim ovlaštenjima i odgovornostima, sukladno sa Zakonom o osnivanju Instituta BiH (vidjeti točku 3.1.);
- Proračun za 2006. godinu nije urađen kvalitetno, sa realno utvrđenim resursima za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja. Proračun za 2006. urađen je objedinjavanjem proračuna novih Instituta (vidjeti točku 3.2.);
- Sustav internih kontrola kod procesa nabavki još uvijek nije uspostavljen na način da je osiguran nadzor i kontrola u svim fazama procesa nabavke, od samog planiranja nabavki do praćenja izvršenja zaključenih ugovora, odnosno tako da bude osigurano potpuno poštovanje odredbi zakona i pod zakonskih akata koji definiraju ovu oblast (točka 3.3.);
- Izvršen je popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu, i diobena bilanca kao baza za transformaciju i raspodjelu salda bilanca Instituta i otvaranje početnih stanja novih instituta (vidjeti točke 3.4. i 3.5.).

Koristimo ovu priliku kako bismo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih zaposlenih Instituta kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije i dokumente za efikasno obavljanje naših zadataka.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

Prilog 1.

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA STANDARDE, MERITELJSTVO I INTELJEKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.god.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	3.322.685	3.019.509	-179.000	0	0	0	2.840.509	2.075.203	765.306	73
1.	Plaće zaposlenih	1.893.377	1.672.787	-188.000	0	0	0	1.484.787	1.031.556	453.231	69
2.	Naknade troškova zaposlenih	401.608	387.522	-67.000	0	0	0	320.522	225.230	95.292	70
3.	Putni troškovi	154.600	124.600	40.000	0	0	0	164.600	125.974	38.626	77
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	73.100	68.100	0	0	0	0	68.100	50.744	17.356	75
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	77.000	77.000	0	0	0	0	77.000	57.843	19.157	75
6.	Nabavka materijala	56.500	56.500	-3.000	0	0	0	53.500	33.510	19.990	63
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	15.200	14.200	3.000	0	0	0	17.200	10.725	6.475	62
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	301.000	301.000	0	0	0	0	301.000	217.474	83.526	72
9.	Izdaci za tekuće održavanje	54.800	52.800	0	0	0	0	52.800	32.259	20.541	61
10.	Izdaci za osiguranje	14.400	14.400	-4.000	0	0	0	10.400	591	9.809	6
11.	Ugovorene usluge	281.100	250.600	40.000	0	0	0	290.600	289.297	1.303	100
II	Kapitalni izdaci	430.000	280.000	179.000	155.000	0	0	614.000	589.829	24.171	96
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	430.000	280.000	179.000	155.000	0	0	614.000	589.829	24.171	96
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.											
IV	UKUPNO	3.752.685	3.299.509	0	155.000	0	0	3.454.509	2.665.032	789.477	77
	Broj zaposlenih	131	118						57	74	44

Prilog 2

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA STANDARDE BOSNE I HERCEGOVINE

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.god.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	1.169.998	1.169.998	-29.000	0	0	0	1.140.998	746.720	394.278	65
1.	Plaće zaposlenih	643.898	643.898	-29.000	0	0	0	614.898	359.305	255.593	58
2.	Naknade troškova zaposlenih	130.400	130.400	0	0	0	0	130.400	69.741	60.659	53
3.	Putni troškovi	45.100	45.100	0	0	0	0	45.100	26.461	18.639	59
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	25.100	25.100	0	0	0	0	25.100	15.389	9.711	61
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	26.000	26.000	0	0	0	0	26.000	22.997	3.003	88
6.	Nabavka materijala	18.500	18.500	0	0	0	0	18.500	13.565	4.935	73
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	4.200	4.200	0	0	0	0	4.200	1.667	2.533	40
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	152.000	152.000	0	0	0	0	152.000	124.260	27.740	82
9.	Izdaci za tekuće održavanje	12.800	12.800	0	0	0	0	12.800	9.153	3.647	72
10.	Izdaci za osiguranje	8.400	8.400	0	0	0	0	8.400	591	7.809	7
11.	Ugovorene usluge	103.600	103.600	0	0	0	0	103.600	103.590	10	100
II	Kapitalni izdaci	30.000	30.000	29.000	0	0	0	59.000	56.607	2.393	96
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	30.000	30.000	29.000	0	0	0	59.000	56.607	2.393	96
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.											
IV	UKUPNO	1.199.998	1.199.998	0	0	0	0	1.199.998	803.326	396.672	67
	Broj zaposlenih	38							14+3		

Prilog 3

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA MJERITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.god.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	1.253.176	950.000	-150.000	0	0	0	800.000	748.513	51.487	94
1.	Plaće zaposlenih	759.590	539.000	-159.000	0	0	0	380.000	376.520	3.480	99
2.	Naknade troškova zaposlenih	166.086	152.000	-67.000	0	0	0	85.000	83.494	1.506	98
3.	Putni troškovi	60.000	30.000	40.000	0	0	0	70.000	61.347	8.653	88
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	30.000	25.000	0	0	0	0	25.000	20.093	4.907	80
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	30.000	30.000	0	0	0	0	30.000	19.124	10.876	64
6.	Nabavka materijala	23.000	23.000	-3.000	0	0	0	20.000	10.693	9.307	53
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	6.000	5.000	3.000	0	0	0	8.000	6.750	1.250	84
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	24.000	24.000	0	0	0	0	24.000	22.429	1.571	93
9.	Izdaci za tekuće održavanje	22.000	20.000	0	0	0	0	20.000	12.089	7.911	60
10.	Izdaci za osiguranje	5.000	5.000	-4.000	0	0	0	1.000	0	1.000	0
11.	Ugovorene usluge	127.500	97.000	40.000	0	0	0	137.000	135.974	1.026	99
II	Kapitalni izdaci	300.000	150.000	150.000	155.000	0	0	455.000	454.055	945	100
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	300.000	150.000	150.000	155.000	0	0	455.000	454.055	945	100
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.											
IV	UKUPNO	1.553.176	1.100.000	0	155.000	0	0	1.255.000	1.202.568	52.432	96
	Broj zaposlenih	46							19+3		

Prilog 4

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU ZA INSTITUT ZA INTELAKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.god.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	899.511	899.511	0	0	0	0	899.511	579.970	319.541	64
1.	Plaće zaposlenih	489.889	489.889	0	0	0	0	489.889	295.732	194.157	60
2.	Naknade troškova zaposlenih	105.122	105.122	0	0	0	0	105.122	71.995	33.127	68
3.	Putni troškovi	49.500	49.500	0	0	0	0	49.500	38.166	11.334	77
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	18.000	18.000	0	0	0	0	18.000	15.261	2.739	85
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	21.000	21.000	0	0	0	0	21.000	15.722	5.278	75
6.	Nabavka materijala	15.000	15.000	0	0	0	0	15.000	9.252	5.748	62
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	5.000	5.000	0	0	0	0	5.000	2.307	2.693	46
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	125.000	125.000	0	0	0	0	125.000	70.785	54.215	57
9.	Izdaci za tekuće održavanje	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	11.017	8.983	55
10.	Izdaci za osiguranje	1.000	1.000	0	0	0	0	1.000	0	1.000	0
11.	Ugovorene usluge	50.000	50.000	0	0	0	0	50.000	49.733	267	99
II	Kapitalni izdaci	100.000	100.000	0	0	0	0	100.000	79.168	20.832	79
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	100.000	100.000	0	0	0	0	100.000	79.168	20.832	79
3.	Nabavka ostalih stalnih sred.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.											
IV	UKUPNO	999.511	999.511	0	0	0	0	999.511	659.137	340.374	66
	Broj zaposlenih	47							15+3		